

Komunikat prasowy

Luksemburg, 21 stycznia 2021 r.

Unijna pomoc humanitarna na rzecz edukacji powinna mieć charakter długoterminowy i trafiać do większej liczby dziewcząt

Pomoc na rzecz edukacji, której UE udzieliła w ostatnich latach w sytuacjach nadzwyczajnych i w czasie przedłużających się kryzysów, była zasadniczo skuteczna, a w jej ramach realizowano projekty wsparcia adekwatne do potrzeb. W opublikowanym dzisiaj sprawozdaniu specjalnym Europejski Trybunał Obrachunkowy wskazuje jednak także na szereg niedociągnięć w świadczeniu tej pomocy. Ogólnie rzecz biorąc, wsparcie UE trafia do większej liczby chłopców niż dziewcząt, mimo że w regionach objętych konfliktem to w przypadku dziewcząt istnieje wyższe prawdopodobieństwo przedwczesnego porzucenia nauki. Można byłoby ponadto poprawić efektywność pomocy unijnej, gwarantując długoterminowy charakter projektów, udoskonalając analizy kosztów oraz zwiększając trwałość programów zapewniających środki pieniężne na rzecz edukacji.

Szacuje się, że 64 mln dzieci w krajach rozwijających się nie uczęszcza do szkoły podstawowej. Połowa z nich mieszka na terenach dotkniętych konfliktem. Dostęp do edukacji daje tym dzieciom możliwość kształcenia, ale także zapewnia bezpośrednią ochronę fizyczną oraz pozwala zdobyć wiedzę i umiejętności ratujące życie. W ostatnich latach Komisja Europejska zwiększyła kwotę pomocy na rzecz edukacji do 10% łącznej wartości udzielanej pomocy humanitarnej – tym sposobem w 2019 r. kwota ta sięgnęła około 160 mln euro.

Kontrolerzy ustalili, że pomoc unijna przyczynia się do przywrócenia i zachowania dostępu do bezpiecznej edukacji wysokiej jakości w czasie kryzysów humanitarnych. Projekty były adekwatne do potrzeb i odpowiednio koordynowane, a Komisja Europejska rozwiązała problemy stwierdzone podczas wizyt monitorujących, dzięki czemu większość celów projektów została osiągnięta.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

– Z wykorzystaniem stosunkowo ograniczonych środków Unia była w stanie pomóc wielu dzieciom, które nie mogły chodzić do szkoły na terenach objętych kryzysem – **powiedział Hannu Takkula, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Pomoc na rzecz edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych należy jednak jeszcze bardziej usprawnić. Tak szczytny cel wymaga, aby niesione wsparcie było jak najbardziej efektywne i adekwatne do potrzeb.

Większość projektów trwała zbyt krótko (10–12 miesięcy), by można było zaspokoić wieloletnie potrzeby edukacyjne dzieci w czasie długotrwałych kryzysów, co przełożyło się na mniejszą efektywność pomocy unijnej i sprawiło, że w mniejszym stopniu prowadziła ona do wypracowania trwałych rozwiązań. Jeśli chodzi o efektywność, zgodnie z zaleceniami kontrolerów Komisja powinna udoskonalić analizę kosztów, tak aby osiągnąć lepsze rezultaty bez konieczności zwiększania nakładów finansowych.

Ryzyko przedwczesnego porzucenia nauki jest wyższe w przypadku dziewcząt niż chłopców, gdyż istnieje większe prawdopodobieństwo, że zostaną one zaangażowane w wykonywanie prac domowych, doświadczą przemocy lub zostaną wydane za mąż w młodym wieku.

W opublikowanym przez Trybunał sprawozdaniu kontrolerzy zwracają uwagę, że docelowy i faktyczny odsetek dziewcząt wśród osób uczestniczących w projektach nie uwzględnia bardziej niekorzystnej sytuacji, w której się one znajdują.

Ponadto w ramach unijnych projektów zapewniających środki pieniężne na rzecz edukacji zrobiono niewiele, by zmniejszyć zależność beneficjentów od pomocy pieniężnej, w związku z czym kontrolerzy zalecają, aby Komisja dążyła do zapewnienia trwałości rezultatów po zakończeniu pomocy humanitarnej. Przykładowo powinna ona działać na rzecz osiągania samowystarczalności i w większym stopniu wspierać rodziny beneficjentów w znalezieniu źródeł utrzymania.

Informacje ogólne

Poprzez działania Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Prowadzonych przez UE Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (DG ECHO) UE niesie pomoc humanitarną na rzecz osób dotkniętych katastrofami lub klęskami żywiołowymi. Wsparcie obejmuje różnorodne działania na rzecz edukacji, takie jak budowa lub remont sal lekcyjnych, wyposażenie w materiały do nauki i meble, szkolenia dla nauczycieli, zapewnienie nauczania w trybie przyspieszonym, aby pomóc dzieciom w powrocie do szkoły, szerzenie wśród rodziców wiedzy na temat istotności edukacji oraz zapewnianie rodzinom środków pieniężnych, aby dzieci mogły uczęszczać do szkoły.

Kontrola stanowiąca przedmiot opublikowanego dziś sprawozdania dotyczyła projektów zrealizowanych w Jordanii i Ugandzie. Zobowiązania UE podjęte na rzecz tych krajów w latach 2017–2019 wyniosły odpowiednio 18 i 16 mln euro. Największym beneficjentem finansowania unijnego na rzecz edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych jest Turcja (84 mln euro), objęta już wcześniej [inną kontrolą, której wyniki opublikowano w 2018 r.](#)

Sprawozdanie specjalne nr 2/2021 pt. „Unijna pomoc humanitarna na rzecz edukacji – zapewniono wsparcie dla dzieci w potrzebie, ale pomoc powinna mieć charakter

długoterminowy i trafić do większej liczby dziewcząt” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
tel.: (+352) 4398 47502 / tel. kom.: (+352) 691 551 502